

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 22, 2015

Nummer 22, 2015

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2015:1811](#) 21-05-2015

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2015:1179](#) 13-05-2015

Personen- en familierecht

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:3321](#) 07-05-2015

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2015:1646](#) 07-05-2015

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2015:983](#) 22-04-2015

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2015:1161](#) 31-03-2015

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2015:2762](#) 13-05-2015

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2015:2321](#) 07-05-2015

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2015:2365](#) 18-02-2015

RECHTSPRAAK

Limitering of nihilstelling op termijn? Kinderloos gebleven huwelijk dat meer dan vijf jaar heeft geduurd. In beginsel is de alimentatietermijn twaalf jaar. De rechtbank limiteert de alimentatie tot één jaar na de echtscheiding. Het hof acht deze beslissing ontoereikend gemotiveerd. Het hof wijst limitering af, maar is van oordeel dat van de vrouw mag worden verwacht dat zij binnen twee jaar na de echtscheiding in haar eigen levensonderhoud moet kunnen voorzien. Het hof stelt vanaf die datum de partneralimentatie op nihil.

Partijen zijn met elkaar gehuwd geweest. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen geboren. In de bestreden echtscheidingsbeschikking heeft de rechtbank onder meer bepaald dat de man vanaf de datum dat de echtscheiding is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, gedurende één jaar aan de vrouw voor haar levensonderhoud zal voldoen een bedrag van € 3.167 per maand. Voorts heeft de rechtbank bepaald dat de verplichting van de man tot betaling van een uitkering tot levensonderhoud aan de vrouw eindigt met ingang van de dag één jaar na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand. De rechtbank heeft het redelijk geacht dat de vrouw na één jaar op een voor haar passende wijze in haar levensonderhoud kan voorzien. In incidenteel appèl komt de vrouw op tegen deze beslissing van de rechtbank.

Het hof overweegt allereerst dat op grond van artikel 1:157 lid 4 BW, nu het huwelijk van partijen meer dan vijf jaar heeft geduurd, in beginsel het uitgangspunt geldt, dat de verplichting tot levensonderhoud van rechtswege eindigt na het verstrijken van een termijn van twaalf jaar na inschrijving. Op grond van artikel 1:157 lid 3 BW heeft de rechter de bevoegdheid om op verzoek van een van de echtgenoten voorwaarden te verbinden aan de alimentatieverplichting en/of de duur ervan te limiteren. Een zodanige limitering heeft een definitief karakter, derhalve worden er hoge eisen gesteld aan de motivering van zo'n verzoek tot beëindiging. In het algemeen is vaststelling van de onderhoudsverplichting voor een bepaalde termijn redelijk indien met voldoende zekerheid en op goede gronden mag worden verwacht dat de onderhoudsgerechtigde na afloop van de voor de alimentatie bepaalde

termijn op voor hem passende wijze in zijn eigen levensonderhoud zal kunnen voorzien. Het hof overweegt dat de door de rechtbank in aanmerking genomen omstandigheden ontoereikend zijn om thans de duur van de onderhoudsverplichting te limiteren in die zin dat de alimentatieverplichting van de man definitief eindigt met ingang van een bepaalde datum. Volgens het hof neemt dat echter niet weg, dat van de vrouw verwacht mag worden dat zij op termijn in haar eigen levensonderhoud voorziet. De vrouw is afkomstig uit Oekraïne. Gelet op haar leeftijd, opleidingsniveau en eerdere werkervaring mag van de vrouw volgens het hof verwacht worden dat zij er thans alles aan doet om een baan te vinden waarmee zij in haar eigen levensonderhoud kan voorzien. De vrouw heeft echter het afgelopen jaar weinig inspanningen verricht om aan het werk te komen. Uit hetgeen de vrouw tijdens de mondelinge behandeling heeft gesteld, blijkt zij niet de intentie te hebben om thans te gaan werken maar wil zij een voltijdstudie biologie gaan volgen om over een paar jaar als docente biologie aan de slag te gaan. Dit gegeven, alsmede het feit dat zij cursussen op het gebied van de Nederlandse taal volgt, staat er echter niet aan in de weg dat de vrouw ook nu al in staat is werkzaamheden te verrichten om zodoende in haar eigen levensonderhoud te voorzien.

Het hof is echter van mening dat de vrouw een redelijke termijn moet worden gegund om ook op andere functies te solliciteren. Volgens het hof ligt het voor de hand dat de vrouw werkzaamheden ontplooit die liggen op het gebied van, dan wel aansluiten op het werk dat zij in Oekraïne deed. Het hof gaat ervan uit dat de vrouw met dergelijke werkzaamheden in staat is om op termijn inkomsten te verwerven waarmee zij in haar eigen levensonderhoud kan voorzien. Het hof stelt deze termijn vast op twee jaar vanaf de datum inschrijving echtscheidingsbeschikking, te weten 7 mei 2014, waarna het hof de partneralimentatie op nihil stelt.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2015:1646

Zaaknummer: F 200.142.822-01

Wetsartikelen: 1:157 BW

RECHTSPRAAK

Verzoek vervallenverklaring aanwijzing. De gecertificeerde instelling (gi) heeft al in september 2013 besloten tot plaatsing van het kind in een perspectiefbiedend pleeggezin. Deze uithuisplaatsing is verlengd, maar in beroep daartegen overwoog het hof dat van de gi meer mocht worden verwacht in het onderzoek naar mogelijkheden om het kind weer bij de moeder te laten wonen. De gi gaat op haar eigen weg voort en geeft aanwijzing tot omgang 1x per drie weken. Thans is er onderzoek of de moeder eventueel weer voor het kind kan zorgen. Moeder heeft haar leven redelijk op orde. Het hof oordeelt dat de gi in redelijkheid niet tot aanwijzing kon komen. Het hof stelt omgang van 1x per twee weken vast en vermeldt daarbij dat de gi de moeder beter moet ondersteunen.

De moeder komt in hoger beroep van een beschikking waarin de rechtbank haar verzoek tot intrekking dan wel wijziging van de schriftelijke aanwijzing van de gecertificeerde instelling (gi) en tot uitbreiding van de contactregeling heeft afgewezen. Bij beschikking van 17 maart 2014 heeft de rechtbank de machtiging tot uithuisplaatsing van het kind in een pleeggezin verlengd tot 20 maart 2015. In de thans bestreden beschikking heeft de rechtbank geoordeeld dat met die verlenging gegeven was dat de situatie destijds niet rijp was om te werken aan terugplaatsing van het kind bij de moeder. De rechtbank heeft voorts overwogen dat, tenzij het hof in het door de moeder ingestelde hoger beroep tegen de beschikking van 17 maart 2014 zou bepalen dat de gi ten onrechte van mening was dat het perspectief van het kind in een pleeggezin ligt, het niet in het belang van het kind was om de contactregeling met de moeder te verruimen.

Het hof heeft weliswaar de beschikking van de rechtbank van 17 maart 2014 bekrachtigd, maar daarbij aangetekend dat er van de gi meer mag worden verwacht in het onderzoek naar de vraag of er mogelijkheden zijn om het kind in de toekomst weer bij de moeder te laten wonen. Het hof heeft er daarbij op gewezen dat in het verslag van een psychologisch onderzoek van

MEE in 2013 niet wordt uitgesloten dat de moeder in de toekomst wel in staat zou kunnen zijn om voor het kind te zorgen. In de onderhavige procedure is voorts gebleken dat er momenteel via het NIFP in het kader van een ontheffingsprocedure (thans gezagsbeëindigende maatregel) een psychologisch onderzoek wordt verricht naar de vraag of de moeder, zo nodig met ondersteuning, in staat is om het kind te verzorgen en op te voeden. Tegen deze achtergrond is het hof van oordeel dat de beperking van de bezoeksregeling zoals opgenomen in de bestreden aanwijzing te ingrijpend is en niet noodzakelijk in het belang van het kind. Dit klemmt temeer nu is gebleken dat de moeder haar leven inmiddels redelijk op orde heeft. Zij doet haar best om te integreren in de Nederlandse samenleving en om Nederlands te leren. De moeder heeft een netwerk opgebouwd waaraan zij steun heeft, heeft een cursus positief opvoeden met succes afgesloten en heeft haar financiële situatie en huisvesting op orde.

Het hof is dan ook van oordeel dat de gi in redelijkheid niet tot het geven van de bestreden schriftelijke aanwijzing heeft kunnen komen, zodat de bestreden aanwijzing vervallen wordt verklaard. Met betrekking tot de door de moeder in hoger beroep verzochte contactregeling overweegt het hof dat ook indien uit het psychologisch onderzoek zou blijken dat het perspectief van het kind niet bij de moeder ligt, het – mede gelet op zijn leeftijd en zijn ontwikkelingsfase – in zijn belang is dat hij een goede band met de moeder opbouwt. Niet valt in te zien dat het strijdig zou zijn met het belang van het kind dat hij eenmaal in de twee weken gedurende anderhalf uur contact met de moeder heeft. Naar het oordeel van het hof vormt ook de hechting van het kind in het pleeggezin geen beletsel voor een contactregeling met een zodanige frequentie. Het hof heeft dan ook een dienovereenkomstige contactregeling vastgesteld.

Kanttekening: Dit is weer zo'n zaak waarin de gi al snel tot plaatsing in een perspectiefbiedend pleeggezin overgaat en, ook al oordeelt de rechter dat in het onderzoek naar een mogelijke terugkeer van het kind naar de ouder meer van de gi mag worden verwacht dan doorgaan op de weg die al was ingeslagen, de gi dit oordeel doodgewoon niet ten volle serieus neemt. Het hof neemt, anders dan de gi, wel het aan dit oordeel ten grondslagliggende uitgangspunt serieus dat een ondertoezichtstelling in principe gericht is op terugplaatsing en niet op verlies van het gezag over het kind dan wel het op een afstand plaatsen van de ouder door een summiere contactregeling met het kind. SW

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 21-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2015:1811

Zaaknummer: F 200 158 161_01

RECHTSPRAAK

Draagmoederschap. Gehuwde vrouw wordt door zelfinseminatie met zaad van een andere man (A) zwanger. Zij draagt het kind ten behoeve van die man en zijn mannelijke partner (B). Bijzondere curator is benoemd ten behoeve van de nog ongebornen vrucht. Deze verzoekt DNA-onderzoek waaruit blijkt dat A de biologische vader is, gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap van de echtgenoot van de draagmoeder en gerechtelijke vaststelling van het vaderschap van A. Voorts verzoekt zij om de biologische vader met het eenhoofdig gezag te belasten. De draagmoeder gaat daarmee akkoord. De draagmoeder en de biologische vader hebben zelfstandig verzocht te bepalen dat het kind de naam van de biologische vader zal hebben. De rechtbank wijst het verzoek tot DNA-onderzoek af, omdat dat niet nodig is, gelet op de gang van zaken. Zij wijst het verzoek tot ontkenning van het vaderschap toe en ook de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap, ook al is de biologische vader niet de verwekker. Er is wel een nauwe persoonlijke betrekking tussen het nog ongebornen kind en de biologische vader. Voorts wijst de rechtbank het verzoek tot gezagswijziging toe, alsmede het verzoek de geslachtsnaam te bepalen.

De bijzondere curator acht het in het belang van het ongebornen kind dat door middel van een DNA-onderzoek zekerheid zal komen omtrent het biologische vaderschap van de heer A. Indien uit het DNA-onderzoek zal blijken dat de heer A (en derhalve niet de echtgenoot van de draagmoeder) de biologische vader van het kind is, is de grond voor gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap van de echtgenoot aanwezig en acht de bijzondere curator deze ontkenning in het belang van het kind. In het geval het biologische vaderschap van de heer A is komen vast te staan, acht zij het ook in het belang van het kind dat het vaderschap van de heer A zal worden vastgesteld en dat de heer A eenhoofdig met het gezag over het kind wordt belast, waartoe zij een verzoek heeft ingediend. De draagmoeder, de heer A en diens

partner voeren verweer tegen het verzoek van de bijzondere curator om een DNA-onderzoek te gelasten en verzoeken dit verzoek af te wijzen. Daarnaast verzoeken zij het verzoek van de bijzondere curator de ontkenning van het vaderschap van de echtgenoot gegrond te verklaren en het vaderschap van de heer A vast te stellen, toe te wijzen. Voorts verzoeken zij dat het kind de geslachtsnaam van de heer A zal hebben. De draagmoeder heeft zich niet verzet tegen het verzoek van de bijzondere curator om de heer A met het eenhoofdig gezag te belasten.

De rechtbank is van oordeel dat voldoende is komen vast te staan dat de echtgenoot van de draagmoeder niet de biologische vader van het kind kan zijn, zodat het niet noodzakelijk wordt geacht dit door middel van een DNA-onderzoek vast te stellen. Het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap van de echtgenoot is daarom toegewezen. De voorwaarde voor toewijzing van het verzoek tot gerechtelijke vaststelling van het vaderschap is dat het verwekkerschap van de heer A vaststaat. De heer A is echter niet de verwekker, maar wel de biologische vader van het kind. Op die grond kan de bijzondere curator derhalve in beginsel niet worden ontvangen in haar verzoek. De rechtbank ziet evenwel aanleiding om aanknopingspunten te zoeken bij artikel 1:204 lid 3 onder b BW (vervangende toestemming tot erkenning). In lid 3 van dit artikel wordt de verwekker gelijkgesteld met de biologische vader van het kind, die niet de verwekker is en in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind. De rechtbank dient aldus na te gaan of er voldoende concrete omstandigheden zijn gesteld op grond waarvan geconcludeerd kan worden dat de heer A in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind. De rechtbank is van oordeel dat dit het geval is, gezien de wijze waarop de heer A bij de totstandkoming en het verloop van de zwangerschap betrokken is geweest en de afspraken die omtrent de zwangerschap, de geboorte en de opvoeding van het kind zijn gemaakt. Nu de heer A naar het oordeel van de rechtbank dus gelijkgesteld moet worden met de verwekker, kan de bijzondere curator in haar verzoek worden ontvangen en stelt de rechtbank het vaderschap vast op voorwaarde dat de beslissing omtrent de ontkenning van het vaderschap in kracht van gewijsde is gegaan, nu op dat moment geen andere beletselen zoals genoemd in artikel 1:207 lid 2 BW in de weg staan aan de vaststelling van het vaderschap.

Nu de moeder en de heer A de rechtbank hebben verzocht te bepalen dat het kind de geslachtsnaam van de heer A zal hebben en zij dit beiden ter zitting nogmaals hebben verklaard, als bedoeld in artikel 1:5 lid 2 BW, heeft de rechtbank dit verzoek toegewezen. De echtgenoot van de draagmoeder was met het gezag over het kind belast op grond van zijn juridisch ouderschap. Nu de rechtbank het verzoek tot ontkenning van het vaderschap heeft toegewezen en het vaderschap van de heer A gerechtelijk is vastgesteld, maakt dit dat de echtgenoot, met terugwerkende kracht tot aan de geboorte van het kind, geen juridisch ouder meer van het kind is. Dit alles echter wel onder de voorwaarde dat deze beschikkingen in

kracht van gewijsde zijn gegaan. Hierdoor heeft de moeder in die situatie alleen het gezag over het kind. De moeder wenst dit gezag, gelet op alle afspraken die er tussen partijen de heer A en diens partner zijn gemaakt, over te dragen aan de heer A. De rechtbank acht het in het belang van het kind om zijn feitelijke situatie juridisch vastgelegd te hebben en acht het daarom noodzakelijk dat het gezag over het kind bij de heer A komt te rusten. De rechtbank heeft conform het verzoek van partijen beslist.

Kanttekening: Over de principiële aspecten van draagmoederschap laat ik mij hier niet uit. Vraag is hier: waarom deze gang van zaken? Waarom heeft de biologische vader het kind na ontkenning van het vaderschap het kind niet doodgewoon erkend? De toevlucht tot de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap is gezocht en gewrongen. Verder: de bijzondere curator kan geen verzoek doen tot wijziging van het gezag van de moeder. Dat kunnen alleen de moeder en de vader. Ten slotte: de vaststelling van de geslachtsnaam door de rechter is nergens op gebaseerd. SW

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 13-05-2015

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2015:2762

Zaaknummer: C-13-573534 - FA RK 14-7374

RECHTSPRAAK

De man stelt dat de vrouw sinds zijn vertrek uit de echtelijke woning zonder zijn toestemming dan wel medeweten de banktegoeden van in totaal € 78.096 volledig heeft opgenomen. De vrouw mag niet in de aanloop naar een scheidingsprocedure eenzijdig gelden ‘apart zetten’. De vrouw moet de gelden terugstorten. Zij benadeelt daarmee de huwelijksgemeenschap en handelt in strijd met art. 1:164 lid 1 BW. De voorzieningenrechter oordeelt dat dit artikel geen grondslag kan vormen, omdat nog geen echtscheidingsverzoek is ingediend, zodat de huwelijksgemeenschap nog niet is ontbonden. Reeds daarom worden de vorderingen van de man afgewezen.

Partijen zijn met elkaar gehuwd. Een echtscheidingsprocedure is echter ophanden. De man heeft de echtelijke woning van partijen reeds verlaten. De vrouw heeft zonder toestemming of medeweten van de man een bedrag van € 78.096 opgenomen van de gezamenlijke bankrekening van partijen. Een deel daarvan heeft zij aan haar dochter geschonken. De man vordert in kort geding volledige aanzuivering van het gemeenschappelijke banktegoed door de vrouw. Volgens de man heeft de vrouw gehandeld in strijd met artikel 1:164 lid 1 BW.

De voorzieningenrechter oordeelt als volgt. Indien een tussen de echtgenoten bestaande gemeenschap van goederen door een van de echtgenoten is benadeeld, omdat die echtgenoot na aanvang van de echtscheidingsprocedure, of zes maanden voorafgaand daaraan lichtvaardig schulden heeft gemaakt, goederen van de gemeenschap heeft verspild, of zonder toestemming van de andere echtgenoot rechtshandelingen heeft verricht zoals bedoeld in artikel 1:88 BW, dan is die echtgenoot gehouden om na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking, de aangerichte schade aan de gemeenschap te vergoeden. Volgens de voorzieningenrechter kan artikel 1:164 lid 1 BW echter niet als grondslag dienen voor de vordering van de man, omdat de huwelijksgemeenschap nog niet is ontbonden. Ontbinding van de huwelijksgemeenschap vindt immers plaats op het moment van indiening van het echtscheidingsverzoek. Dat is tot op heden niet gebeurd. De voorzieningenrechter wijst de vordering van de man derhalve af.

Kanttekening: De argumentatie van de voorzieningenrechter om de vordering af te wijzen is niet erg begrijpelijk. Het gaat er in artikel 1:164 lid BW niet om dat de gemeenschap al ontbonden moet zijn. Maar wel moet aangetoond worden dat de 'apart gezette' gelden verspild zijn of dat de schenkingen aan de dochter in dit geval niet zonder toestemming van de man hadden kunnen worden gedaan. Daarvan blijkt allemaal niets uit de uitspraak. Anders dan de voorzieningenrechter: Hof Den Haag 12 november 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:3736. SW

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 07-05-2015

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2015:2321

Zaaknummer: C/08/170506 / KG ZA 15-133

Wetsartikelen: 1:164 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Verzoek om vervangende toestemming tot afgifte nieuw Nederlands en nieuw Bulgaars paspoort voor de minderjarige. Voorts verzoek om machtiging tot buitenlands verblijf in schoolvakanties en voor familiegebeurtenissen. De rechtbank wijst vervangende toestemming voor Nederlands paspoort toe en voor Bulgaars paspoort af. Machtiging tot buitenslands verblijf wijst rechtbank af. Het hof verleent alsnog toestemming tot afgifte nieuw Bulgaars paspoort, omdat de minderjarige mede de Bulgaarse nationaliteit heeft en al eerder een Bulgaars paspoort had, voor de aanvraag waarvan de vader wel toestemming had verleend. Het hof wijst verzoek machtiging buitenslands verblijf af. De moeder wil deze machtiging tot aan de meerderjarigheid van het kind laten gelden. Zij ziet niet op een specifieke reis. Daarmee wordt het gezamenlijk gezag van de ouders te zeer uitgehold. De moeder zal voor specifieke reizen in overleg moeten treden met de vader en zo nodig vervangende toestemming moeten verzoeken.

De rechtbank heeft het verzoek van de moeder om toestemming te verlenen voor de aanvraag van de afgifte van een Bulgaars paspoort afgewezen. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat de moeder slechts heeft aangevoerd dat met een dergelijk reisdocument hoge toeristenbelasting kan worden voorkomen. Daarin ziet de rechtbank onvoldoende aanleiding tot het verlenen van bedoelde vervangende toestemming. Op grond van de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is het hof van oordeel dat het verzoek van de moeder om vervangende toestemming te verlenen voor de aanvraag van een Bulgaars paspoort voor de minderjarige dient te worden toegewezen. Het hof neemt daartoe in aanmerking dat de minderjarige de Bulgaarse nationaliteit heeft en dat hij al eerder over een Bulgaars paspoort heeft beschikt, voor de aanvraag waarvan de vader toen wel toestemming had verleend, welk paspoort geldig was tot 24 augustus 2014. Er zijn geen feiten en omstandigheden gebleken op

grond waarvan thans niet opnieuw een Bulgaars paspoort voor de minderjarige zou kunnen worden aangevraagd.

De rechtbank heeft het verzoek van de moeder om machtiging te verlenen tot verblijf van de minderjarige in het buitenland vanwege vakantie en/of familiebezoek afgewezen als te onbepaald en onvoldoende gemotiveerd.

Gezamenlijk gezag veronderstelt dat beslissingen over de minderjarige in overleg door de ouders worden genomen, waarbij per concrete beslissing beide ouders bij de belangenafweging worden betrokken. De door de moeder verzochte machtiging, die zij tot de meerderjarigheid van de minderjarige wil laten gelden en die niet op één specifieke reis ziet, holt naar het oordeel van het hof het gezamenlijk gezag van de ouders te veel uit. De moeder zal daarom, indien zij met de minderjarige op vakantie naar het buitenland wenst te gaan of indien een van de door haar geschetste familiegebeurtenissen zich voordoet, in overleg moeten treden met de vader en bij gebreke van zijn toestemming, vervangende toestemming moeten verzoeken. Het verzoek van de moeder wordt door het hof afgewezen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:3321

Zaaknummer: 200.160.962-01

RECHTSPRAAK

Limitering. De man verzoekt de duur van de alimentatieverplichting te beperken tot twaalf jaar na de datum waarop de echtscheiding in redelijkheid had kunnen worden ingeschreven in de registers (18 maart 2014), indien de vrouw geen hoger beroep had ingesteld tegen de echtscheiding. Het hof is van oordeel dat het instellen van hoger beroep tegen de door de vrouw zelf verzochte echtscheiding met het enkele doel de termijn van de bijdrage tot levensonderhoud die in het kader van de voorlopige voorzieningen was bepaald te verlengen, misbruik van procesbevoegdheid oplevert. Het hof acht deze handelwijze van de vrouw voldoende grond om de alimentatieduur te bekorten met de periode gedurende welke de inschrijving van de echtscheiding onnodig is belemmerd, in dit geval een bekorting tot elf jaar en vijf maanden.

Het hof dient onder meer te beslissen op het verzoek van de man de duur van zijn alimentatieverplichting te beperken tot twaalf jaar na de beschikking voorlopige voorzieningen van 13 september 2012, althans tot twaalf jaar na 11 december 2013, althans tot twaalf jaar na 18 maart 2014, zijnde de datum waarop de echtscheiding in alle redelijkheid had kunnen worden ingeschreven indien de vrouw geen hoger beroep had ingesteld tegen de echtscheiding.

Ingevolge artikel 1:157 lid 3 Burgerlijk Wetboek kan de rechter op verzoek van een der echtgenoten een uitkering tot levensonderhoud vaststellen onder vaststelling van een termijn, die korter is dan de wettelijke termijn van twaalf jaren. Volgens vaste rechtspraak dient de rechter met die bevoegdheid evenwel terughoudend om te gaan, gelet op het ingrijpende karakter van een dergelijke vaststelling. Uit de parlementaire geschiedenis van de Wet Limitering Alimentatie blijkt dat de wetgever onder ogen heeft gezien dat hoger beroep kan worden ingesteld tegen de echtscheidingsbeschikking, uitsluitend met het doel tijd te rekken. De rechter kan zo nodig bij het bepalen van de termijn rekening houden met de duur van de

procedure of van de voorlopige voorzieningen. Het hof is van oordeel dat het instellen van hoger beroep tegen de door de vrouw verzochte echtscheiding met het enkele doel de termijn van de bijdrage tot levensonderhoud die in het kader van de voorlopige voorzieningen was bepaald te verlengen, misbruik van procesbevoegdheid oplevert nog temeer daar, zoals het hof reeds in de beschikking van 23 september 2014 heeft overwogen, de vrouw het door haar gewenste effect op grond van artikel 826 lid 1 aanhef en onder c Rv ook had kunnen bereiken door uitsluitend hoger beroep in te stellen tegen de afwijzing van haar verzoek om partneralimentatie. Het hof acht deze handelwijze van de vrouw voldoende grond om de alimentatieduur te bekorten met de periode gedurende welke de inschrijving van de echtscheiding onnodig is belemmerd. Het hof zal daarom bepalen dat de duur van de alimentatieplicht van de man jegens de vrouw wordt verminderd met de duur van de periode gedurende welke de echtscheiding later is ingeschreven dan 18 maart 2014, te weten (afgerond) tot elf jaar en vijf maanden. Er is geen grond om de termijn van de alimentatieplicht nog verder te verkorten, zoals de man heeft verzocht.

Kanttekening: Het is uitzonderlijk dat de rechter al ter gelegenheid van de eerste vaststelling tevens een kortere termijn vaststelt dan de termijn van twaalf jaar. Basis daarvoor is artikel 1:157 lid 3 BW. De vaststelling van de kortere termijn betekent onder andere dat voor wijziging van deze termijn niet de maatstaf van artikel 1:401 lid 1 BW (wijziging van omstandigheden) geldt, maar de maatstaf van artikel 1:401 lid 2 BW (zo een ingrijpende wijziging van omstandigheden dat ongewijzigde handhaving naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de verzoeker kan worden gevergd).

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2015:1161

Zaaknummer: 200.143.164-01 en 03

Wetsartikelen: 1:157 lid 3 BW

RECHTSPRAAK

Man verzoekt om de kinderbijdrage deels in natura te voldoen. De vrouw zit in de schuldsaneringsregeling. Indien hij niet in natura mag betalen, vloeit de gehele bijdrage, voor zover niet opgenomen in het vrij te laten bedrag (in dit geval € 136) volgens de man naar de schuldeisers, waardoor de minderjarige geen baat heeft bij een door de rechtbank vastgestelde bijdrage. De rechtbank oordeelt dat uitgangspunt dient te zijn dat een onderhoudsuitkering rechtstreeks in geld wordt uitbetaald aan de ouder waar het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft en dat een onderhoudsplichtige ouder zich aldus in beginsel niet op andere wijze kan kwijten van zijn onderhoudsverplichting. Feit is dat de vrouw in de WSNP zit. In die situatie zouden betalingen in natura aan de minderjarige in plaats van betaling van een bedrag aan de vrouw, feitelijk kunnen leiden tot benadeling van de schuldeisers, hetgeen een niet wenselijke situatie zou zijn.

Partijen waren met elkaar gehuwd en hebben samen een minderjarig kind. In 2008 sprak de rechtbank de echtscheiding tussen partijen uit. In het kader van de echtscheidingsprocedure kwamen partijen bij echtscheidingsconvenant overeen dat de man maandelijks kinderalimentatie aan de vrouw zal voldoen. In 2010 belandde de man in de wettelijke schuldsaneringsregeling, waardoor de kinderalimentatie tijdelijk op nihil werd gesteld. Sinds het eindigen van het schuldsaneringstraject is de man gehouden om maandelijks € 136 ter zake van kinderalimentatie aan de vrouw te betalen. In 2012 werd ook de vrouw toegelaten tot de WSNP. De vrouw verzoekt thans de man te veroordelen tot het voldoen van een hogere bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige.

De man voert verweer door te stellen dat hij geen draagkracht heeft voor het voldoen van een hogere bijdrage. Bovendien heeft de rechter-commissaris in het kader van de schuldsaneringsregeling van de vrouw slechts € 136 aan kinderalimentatie meegenomen in

het vrij te laten bedrag. Mocht de rechtbank toch van oordeel zijn dat de man draagkracht heeft voor het voldoen van een hogere bijdrage, dan verzoekt de man om te bepalen dat hij het bedrag dat boven de € 136 per maand uitstijgt, in natura mag betalen. Indien de man niet in natura zou betalen, dan zou een gedeelte van de kinderalimentatie namelijk worden aangewend voor de betaling van schuldeisers.

De rechtbank hanteert als uitgangspunt dat een door de rechter vastgestelde onderhoudsuitkering ten behoeve van een minderjarige, rechtstreeks in geld moet worden uitbetaald aan de ouder bij wie het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft. De onderhoudsplichtige ouder kan zich in beginsel niet op een andere wijze kwijten van zijn onderhoudsverplichting. Bijzondere omstandigheid in deze zaak is dat de vrouw in het wettelijke schuldsaneringstraject zit. Wanneer de man, in plaats van betaling aan de vrouw, de kinderalimentatie in natura voldoet, dan zou dit leiden tot benadeling van de schuldeisers. Een dergelijke situatie acht de rechtbank niet wenselijk. Dat daardoor een gedeelte van de kinderalimentatie ten goede komt van de schuldeisers, maakt dat niet anders. Voor het argument van de man, dat hij op deze wijze meebetaalt aan de aflossing op de schulden van de vrouw, is de rechtbank evenmin gevoelig. Partijen hebben die schulden immers ook samen gecreëerd, aldus de rechtbank. Indien partijen niet gescheiden zouden zijn, dan zou de aflossing op die schulden ten laste van het gezinsinkomen van partijen zijn gekomen. Ook in die situatie zou derhalve niet volledig in de behoefte van de minderjarige kunnen worden voorzien.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 18-02-2015

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2015:2365

Zaaknummer: C/08/152875 / FA RK 14-529

RECHTSPRAAK

Personen- en familierecht

Kinderalimentatie. Het hof is van oordeel dat, ook al ontvangt de vrouw in het jaar 2015 geen kindgebonden budget, zij aanspraak kan maken op dat budget, nu zij geen inkomen heeft. Dat de Belastingdienst ten onrechte heeft aangenomen dat een derde persoon op haar adres woonachtig is, waardoor de hoogte van het kindgebonden budget negatief is beïnvloed, komt voor haar rekening en niet ten laste van de man. Het hof houdt rekening met een hoog kindgebonden budget en brengt dit in mindering op behoefte van de kinderen. Voorts rekent het hof aan de vrouw brutoverdiencapaciteit toe ter hoogte van een bijstandsuitkering. De vrouw kan € 50 bijdragen voor de twee kinderen.

In de onderhavige procedure staat de behoefte van de minderjarigen ter discussie. De man stelt dat de vrouw met ingang van 1 januari 2015 aanspraak maakt op een hoger kindgebonden budget. Daarmee moet volgens de man rekening worden gehouden bij het vaststellen van de behoefte van de minderjarigen. De vrouw bestrijdt dit door te stellen dat zij in het geheel geen kindgebonden budget ontvangt, omdat de Belastingdienst dit weer van haar terugvordert.

Het hof overweegt als volgt. Gebleken is dat de vrouw geen eigen inkomen heeft. Daaruit kan worden geconcludeerd dat de vrouw aanspraak maakt op het kindgebonden budget. Kennelijk gaat de Belastingdienst ervan uit dat een derde persoon woonachtig is bij de vrouw, met als gevolg dat de vrouw het kindgebonden budget weer dient terug te betalen. De Belastingdienst heeft de vrouw, bij wijze van een beschikking, meegedeeld dat het kindgebonden budget niet langer aan haar zal worden uitgekeerd. De vrouw bestrijdt dat een derde persoon bij haar inwoont. Zij heeft bezwaar gemaakt tegen de genoemde beschikking. Indien de vrouw in het gelijk wordt gesteld, zal zij alsnog een kindgebonden budget ontvangen. Mocht blijken dat de vrouw daadwerkelijk onderdak biedt aan een derde persoon, dan kunnen de gevolgen daarvan aan de vrouw worden verweten, aldus het hof. In dat geval zou het niet redelijk zijn om de

inkomstenvermindering van de vrouw ten laste te brengen van de man. Het hof brengt daarom een kindgebonden budget van € 400 per maand in mindering op de behoefte van de minderjarige kinderen.

Het hof oordeelt bovendien dat de vrouw redelijkerwijs in staat moet worden geacht om in ieder geval een inkomen te genereren dat gelijk is aan een bijstandsuitkering. De vrouw heeft volgens het hof onvoldoende aangetoond dat zij niet in staat zou zijn om een inkomen te verwerven. Daar komt bij dat de vrouw eigenaar is van een appartement in Argentinië, dat zij in het verleden steeds verhuurde. Volgens het hof valt niet in te zien waarom de vrouw thans geen inkomsten kan genereren uit de verhuur van die woning. Ten aanzien van het inkomen van de vrouw gaat het hof uit van een verdien capaciteit ter hoogte van een bijstandsuitkering. Het vorenstaande brengt met zich dat de vrouw ten behoeve van haar twee minderjarige kinderen een onderhoudsbijdrage dient te leveren van € 50 per maand.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 13-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2015:1179

Zaaknummer: 200.157.180/01 en 200.157.181/01

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Het hof is van oordeel dat in de bijzondere omstandigheden van dit geval het per 1 januari 2015 verhoogde kindgebonden budget, inclusief alleenstaande-ouderkop niet in mindering moet worden gebracht op de behoefte van het ernstig gehandicapte kind. Toepassing is in dit geval onwenselijk en ondoenlijk. Ter zitting is gebleken dat de vrouw als uitzendkracht op basis van een nulurencontract gaat werken en een wisselend inkomen zal hebben. Als gevolg daarvan zal ook haar uiteindelijke aanspraak op het kindgebonden budget, in het bijzonder de alleenstaande-ouderkop, kunnen fluctueren. Onder deze omstandigheden acht het hof het onnodig ingewikkeld deze wisselingen thans reeds rechtstreeks van invloed te laten zijn op de hoogte van de behoefte van de minderjarige. Het hof ziet aanleiding om die kop niet in mindering te brengen op de behoefte van de minderjarige, maar als inkomenscomponent van de vrouw aan te merken.

Bij beschikking van 7 maart 2014 heeft de rechtbank bepaald dat de man gehouden is om een maandelijkse financiële bijdrage aan de vrouw te betalen ter zake van kinderalimentatie. De man kan zich niet verenigen met deze uitspraak en komt daarvan in hoger beroep.

In de onderhavige procedure spitst de discussie zich onder meer toe op de vraag of de behoefte van de minderjarige dient te worden vermeerderd met bijzondere kosten die ten behoeve van de minderjarige worden gemaakt. Die vraag moet volgens het hof bevestigend worden beantwoord. De minderjarige is ernstig gehandicapt, waardoor zijn kleding bijzonder snel slijt. De kledingkosten van de minderjarige worden geraamd op € 100 per maand. Daarnaast is het noodzakelijk dat de minderjarige wasverzorging krijgt. De daarmee gepaard gaande kosten bedragen € 37,30 per maand. Het hof vermeerdert de behoefte van de minderjarige met bovengenoemde kosten.

Een tweede discussiepunt betreft het kindgebonden budget. De vrouw ontvangt een kindgebonden budget, inclusief alleenstaande-ouderkop, van € 434 per maand. Dit bedrag ziet echter op twee kinderen. Het hof overweegt dan ook dat de helft daarvan in aanmerking dient te worden genomen in de behoefteberekening van de minderjarige. Ten aanzien van de alleenstaande-ouderkop overweegt het hof als volgt. De Expertgroep Alimentatienormen beveelt sinds 1 januari 2015 aan om het kindgebonden budget, inclusief alleenstaande-ouderkop, geheel in mindering te brengen op de behoefte van de minderjarige. Het hof is evenwel van oordeel dat in de onderhavige zaak bijzondere omstandigheden aanwezig zijn, die toepassing van deze richtlijn onwenselijk en ondoenlijk maken. De vrouw werkt namelijk voor een uitzendbureau op basis van een nulurencontract. Zij heeft een wisselend inkomen. Een direct gevolg daarvan is dat de alleenstaande-ouderkop, die onderdeel uitmaakt van het kindgebonden budget, eveneens zal fluctueren. Onder deze omstandigheden acht het hof het onnodig ingewikkeld om deze wisselingen thans reeds rechtstreeks van invloed te laten zijn op de hoogte van de behoefte van de minderjarige. Om die reden kiest het hof ervoor om de alleenstaande-ouderkop niet in mindering te brengen op de behoefte van de minderjarige. In overeenstemming met de richtlijn van de Expertgroep Alimentatienormen, zoals deze gold voor 1 januari 2015, merkt het hof de alleenstaande-ouderkop aan als inkomenscomponent van de vrouw. De helft van het restant kindgebonden budget, dat wil zeggen exclusief de alleenstaande-ouderkop, brengt het hof wel in mindering op de behoefte van de minderjarige.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 22-04-2015

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2015:983

Zaaknummer: 200.157.598-01